

Raadsstuk

Onderwerp: Wet investeren in jongeren: gemeentelijke verordeningen
Reg.nr.: 2009/158832

Inleiding

Op 1 oktober 2009 treedt de Wet investeren in jongeren (WIJ) in werking. Doelstelling van deze wet is om jongeren te laten werken of leren, of een combinatie van beide. Hiermee verwacht het Rijk een duurzame en substantiële arbeidsparticipatie van jongeren te bevorderen. Arbeidsparticipatie beschermt jongeren tegen sociale problemen zoals armoede, sociale uitsluiting, criminaliteit en integratieproblemen.

De WIJ schrijft voor dat de gemeenteraad bij verordening regels stelt. Het gaat om regels met betrekking tot:

1. de inhoud van het werkleeraanbod
2. het verlagen van de inkomensvoorziening
3. het bestrijden van misbruik en oneigenlijk gebruik
4. cliëntenparticipatie
5. het verhogen en verlagen van de norm

Met bijgevoegde verordeningen geven we invulling aan deze opdracht.

De wetgever heeft daarbij het uitgangspunt geformuleerd dat de verordeningen zoveel mogelijk aansluiten op de overeenkomstige verordeningen binnen de WWB.

Voorstel aan de raad

1. In te stemmen met de Verordening werkleeraanbod WIJ gemeente Haarlem met ingang van 1 oktober 2009;
2. In te stemmen met de Toeslagen- en verlagingenverordening WIJ gemeente Haarlem met ingang van 1 oktober 2009;
3. In te stemmen met de Maatregelenverordening WIJ gemeente Haarlem met ingang van 1 oktober 2009;
4. In te stemmen met het van toepassing verklaren van het Handhavingsbeleid WWB en de Toezichthouder WWB op de WIJ met ingang van 1 oktober 2009;
5. In te stemmen met de Wijzigingsverordening SoZaWe-raad gemeente Haarlem met ingang van 1 oktober 2009
6. de kosten van het doen van een werkleeraanbod in het kader van de WIJ worden ten laste gebracht van het participatiebudget Haarlem.
7. de kosten van het bieden van een inkomensvoorziening in het kader van de WIJ worden ten laste gebracht van het Inkomensdeel.

Beoogd resultaat

Programmabegroting 2009-2013:

Stimuleren van een zo optimaal mogelijke schoolloopbaan en het duurzaam terugdringen en voorkomen van de jeugdwerkloosheid met ten minste het behalen van een startkwalificatie door jongeren als doel.

- programmadoelstelling 4.1, Jeugd (en Onderwijs)
- programmadoelstelling 7.1, Werk en re-integratie.

Daarnaast het verstrekken van een inkomen aan die jongeren die dat nodig hebben.

- programmadoelstelling 7.2, Inkomen

Tenslotte sluiten de beoogde doelstellingen aan bij de uitgangspunten van het Regionaal Actieplan Jeugdwerkloosheid Kennemerland 2009 en de Participatienota 2010-2012 Haarlem, die later dit jaar volgt.

Argumenten

Wettelijk kader WIJ

Doelgroep

De WIJ richt zich op jongeren van 18 tot 27 jaar. De WIJ staat ook open voor een bepaalde groep jongeren van 16 en 17 jaar¹.

De benadering in het kader van de wet WIJ houdt in dat jongeren geen aanvraag indienen voor een inkomen (uitkering), maar wel voor een aanbod op het terrein van werken en leren:

- er is een recht voor de jongere op een aanbod door de gemeente gericht op duurzame arbeidsparticipatie, met als afgeleide een inkomensvoorziening als van de jongere niet kan worden geleverd dat die het leerwerkeraanbod uitvoert of als het aanbod onvoldoende inkomsten genereert;
- er bestaat geen recht op de inkomensvoorziening als de jongere het werkleeraanbod weigert of daar ondubbelzinnig onvoldoende aan meewerkt.

Werkleeraanbod

Een werkleeraanbod vanuit de gemeente komt aan de orde waar regulier onderwijs en reguliere arbeid niet aan de orde zijn. Regulier onderwijs, het direct door het Rijk bekostigde onderwijs, is een toereikende en passende voorliggende voorziening. De startkwalificatie vormt binnen het werkleeraanbod een ijkpunt omdat deze in grote mate kan bijdragen aan duurzame arbeidsparticipatie.

Een werkleeraanbod kan ook bestaan uit voorzieningen die nodig worden geacht op weg naar arbeidsinschakeling, zoals een sollicitatietraining of cursus gericht op de ontwikkeling van werknemersvaardigheden.

Het is zo nodig een recht op een reeks van voorzieningen met als doel duurzame arbeidsinschakeling van de jongere. Hoe lang de weg daar naar toe is, verschilt per jongere. Maatwerk is geboden. Het werkleeraanbod kan daarom allerlei vormen hebben. Variërend van een 'echte' baan, tot vakgerichte scholing of een combinatie van beide. Het werkleeraanbod richt zich op werknemersvaardigheden. Als het ondernemerschap een kansrijkere optie is, dan kan het werkleeraanbod zich ook daarop richten.

Een werkleeraanbod bestaat uit het aanbieden van;

- algemeen geaccepteerde arbeid of
- een voorziening gericht op arbeidsinschakeling (scholing, opleiding, sociale activering) of
- ondersteuning bij arbeidsinschakeling

¹ betreft voor deze groep enkel de verplichting tot het doen van een werkleeraanbod; voor de inkomensvoorziening geldt een leeftijdsgrens van 18 jaar

Inkomensvoorziening

Afgeleide van het werkleeraanbod is een inkomensvoorziening voor jongeren van 18 – 27 jaar als de jongere onvoldoende inkomsten heeft. Een inkomensvoorziening is alleen gegarandeerd in de situatie dat een werkleeraanbod:

- geen optie is wegens in de persoon van de jongere gelegen of niet verwijtbare omstandigheden zijnerzijds;
- onvoldoende inkomsten genereert;
- nog niet kan worden gedaan.

Overigens blijft voor de doelgroep van de WIJ het recht op minimaregelingen (zoals bijzondere bijstand) en Bbz 2004 bestaan.

Overgangsrecht

Op grond van overgangsrecht in de WIJ blijft de WWB van toepassing voor jongeren die op 30 september 2009 algemene bijstand ontvingen totdat de algemene bijstand wordt beëindigd, maar uiterlijk tot 1 juli 2010.

Vanaf 1 juli 2010 vallen alle jongeren onder de WIJ.

Haarlems beleidskader

In overeenstemming met het uitgangspunt van de wetgever en in het kader van efficiency en effectiviteit is gekozen om voor het Haarlemse beleid zoveel mogelijk aansluiting te zoeken bij de WWB. Voor het Haarlemse beleid wordt verwezen naar de bijlagen.

Financiële paragraaf

De bekostiging van de WIJ is als volgt:

- Werkleeraanbod: voorzieningen gericht op arbeidsinschakeling worden uit het gemeentelijk participatiebudget gefinancierd, indien financiering niet mogelijk is via andere bestaande middelen zoals bijvoorbeeld OCW-gelden en middelen Jeugdwerkloosheid.
- Inkomensvoorziening: uit het I-deel;
- Uitvoeringskosten via het gemeentefonds.

De verdeling van het macrobudget voor de WIJ naar gemeenten is nog niet bekend gemaakt door het Ministerie SZW. Dat geldt ook voor de uitvoeringskosten. Voor alsnog wordt de uitvoering van de WIJ in het Jongerenloket gedekt uit de landelijke subsidie in het kader van het Landelijk Actieplan Jeugdwerkloosheid.

Communicatie

Na vaststelling van de verordeningen zal een communicatietraject worden gericht op belanghebbenden. Vanuit het Rijk wordt een landelijke campagne opgestart om de bekendheid van de WIJ te vergroten.

Kantttekeningen

Er zijn geen kanttekeningen.

Uitvoering

De uitvoering van de WIJ berust bij de hoofdafdeling Sociale Zaken en Werkgelegenheid. Als onderdeel van de uitvoering van de Integrale Dienstverlening wordt de praktische uitvoering van de WIJ – het doen van een werkleeraanbod aan de jongere – zoveel mogelijk verzorgd door het Jongerenloket Haarlem. Voor het uitvoeren van de WIJ voor kwetsbare groepen maken wij gebruik van de Brede Centrale Toegang.

Het bieden van een inkomensvoorziening op grond van de WIJ wordt uitgevoerd door Sociale Zaken en Werkgelegenheid.

Bijlagen

- A: Verordening werkleeraanbod WIJ gemeente Haarlem
- B: Toeslagen- en verlagingenverordening WIJ gemeente Haarlem
- C: Maatregelenverordening WIJ gemeente Haarlem
- D: Wijzigingsverordening SoZaWe-raad gemeente Haarlem

Het college van burgemeester en wethouders,

de secretaris,

de burgemeester,

Raadsbesluit

De raad der gemeente Haarlem,

Gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders;

Besluit:

1. In te stemmen met de Verordening werkleeraanbod WIJ gemeente Haarlem met ingang van 1 oktober 2009;
2. In te stemmen met de Toeslagen- en verlagingenverordening WIJ gemeente Haarlem met ingang van 1 oktober 2009;
3. In te stemmen met de Maatregelegenverordening WIJ gemeente Haarlem met ingang van 1 oktober 2009;
4. In te stemmen met het van toepassing verklaren van het Handhavingsbeleid WWB en de Toezichthouder WWB op de WIJ met ingang van 1 oktober 2009;
5. In te stemmen met de Wijzigingsverordening SoZaWe-raad gemeente Haarlem met ingang van 1 oktober 2009.

Gedaan in de vergadering van

De griffier,

De voorzitter,